

גיליון מספר 7 – אפריל 2011

טיפים שימושיים לכתיבה - משולחנו של הצוות לעריכת הלשון במכללה¹

התאהבתי בה..... בלשון העברית!

והפעם: סוגריים () []

לסוגריים מספר תפקידים עיקריים: הוספות מסבירות (בעיקר בעלות קשר רופף) לגוף המשפט; סימון מראי מקומות והפניות בצייטוטים; ציון תגובה או הערה של הכותב לדברים שהובאו כלשונם; ציון מספרים או אותיות לשם מניין (לעניין זה ניתן להשתמש גם בסוגר שמאלי בודד).

הוספות מסבירות (בעיקר בעלות קשר רופף) לגוף המשפט

דוגמה: הוספה מסבירה שיש לה קשר רופף לגוף המשפט	שעות הצהריים בימי שלישי במכללה (המכונות צָהָרִי יום ג) מוקדשות לפעילויות חינוכיות-תרבותיות שונות.
--	---

סימון מראי מקומות והפניות בצייטוטים

דוגמה: סימון מראי מקומות והפניות	"חנך לנער על-פי דרכו גם פי-זקין לא-יסור מְנָה" (משלי כב, ו).
----------------------------------	--

ציון תגובה או הערה של הכותב לדברים שהובאו כלשונם

דוגמה: לתגובה או להערה של הכותב במלל	בן-יהודה (מח"ה הלשון העברית) אמר: "דבר עברית והבראת!"
דוגמה: לתגובה או להערה של הכותב בסימן פיסוק: סימן קריאה או סימן שאלה	קולו של המורה הדהד בכיתה: "צדיק ורע לו לא ראיתי(!) מימי".

ציון מספרים או אותיות לשם מניין (לעניין זה ניתן להשתמש גם בסוגר שמאלי בודד)

דוגמה: ציון מספרים או אותיות לשם מניין	לטופס הבקשה יש לצרף: (1) צילום ת"ז; (2) תמונה
דוגמה: אפשר גם	לטופס הבקשה יש לצרף: (א) צילום ת"ז; (ב) תמונה
דוגמה: אפשר גם	לטופס הבקשה יש לצרף: (1) צילום ת"ז; (2) תמונה
דוגמה: אפשר גם	לטופס הבקשה יש לצרף: (א) צילום ת"ז; (ב) תמונה

שימו לב!

סימן הפיסוק יבוא בתוך הסוגריים כאשר המשפט כולו נמצא בתוך הסוגריים. במקרה שהמשפט המופיע בסוגריים מסתיים בסימן שאלה (?), בסימן קריאה (!) או בשלוש נקודות (...), אין משמטים את סימן הפיסוק הראוי לבוא לאחר הסוגריים, למשל: בעתות החגים נוהגים בני המשפחה להתכנס יחד (בייחוד נכון הדבר לגבי חג הפסח!).

אין שמים סימן פיסוק לפני סוגריים.

סוגים שונים של סוגריים: () עגולים; [] מרובעים; < > מזווים; { } מסולסלים

כשיש צורך להקיף בסוגריים מילים הנתונות בתוך רצף המופיע בסוגריים, יש להשתמש בצורות שונות של סוגריים, למשל: יש לתת את הדעת לכתוב במאמרו של ע' אורן, "על יצירת שורשים חדשים ועל כמה מילים מחודשות" (לשונו לעם ט [תשל"ו], חוברת רסט, עמ' 254-267).

סוגריים מרובעים - תפקידם לסמן הוספות והשלמות בצייטוט, למשל: "לא רק החיים והמוות ביד הלשון, אלא גם ההגעה ליעד המבוקש [כשמדובר בטעות הגייה]... 15 תיירים יפנים לא הגיעו ליעדם מפני שלא הצליחו להגות את העיצור ל'".

סוגריים מזווים ומסולסלים - משמשים בעיקר בספרות מקצועית.

¹ ד"ר עדית שר - מרכזת, מעיין ביטון, הודיה דהאן, חגית לנג, אפרת מור, טל צפיר, זהבה קב-ונקי, כנרת ראובני